

ב"ה

מתודולוגיה לנטיעת צל בפרויקט בניה חדשה ביישוב קהילתי

הערות חשובות	תפקיד המזכיר	שלב בתהליך	☒
	תכנון - לפני ישיבות התכנון במועצה		
"לתת פה" לקהילה בעיצוב הנוף ואופי היישוב, באמצעות סקרים, אסיפות תושבים, וועדת שפ".	להתייעץ, לערב ולשתף פעולה עם בעלי עניין מקומיים (תושבים, וועדות, עסקים, מוסדות)	תהליך פרה-תכנון בשותפות עם הקהילה	☐
מזמינים את הקהילה לצאת, ללכת ברגל, להיפגש עם השכן וליהנות מהמרחב הציבורי.	לאתר נקודות עניין קהילתיות עם הקהילה ולתכנן שם הצללה מתאימה. (תחנות אוטובוס, מוקדי שהייה וכינוס, ספסלים, נקודות תצפית)	איתור נקודות עניין קהילתיות	☐
תהליך מומלץ עם הקהילה. לרשותכם מסמך 'רשימת צמחים מומלצים לתוכניות צמחייה' באתר האיגוד.	לבחור את סוגי עצים (צורת נוף העץ וגובהו הצפוי בהתאם לחתך הרחוב והאופי התרבותי של היישוב) מתוך המלצות מקצועיות ולאחר ניתוח רצון הקהילה.	בחירת סוגי עצים	☐
תהליך מומלץ עם הקהילה. לרשותכם מסמך 'רשימת צמחים מומלצים לתוכניות צמחייה' באתר האיגוד.	לבחור צמחיה מתאימה מתוך ההמלצות המקצועיות ובחירת הקהילה.	תכנון צמחיה	☐
	בשלח התכנון		
נפח קרקע זמין מכתוב את גודל העץ ולכן נרצה מקסימום נפח זמין, בהתאמה לתשתיות הרחוב.	לבדוק בתוכנית שנפח בית הגידול מתאים וראוי- מומלץ 3 קו"ב במדרכה צרה ו- 5 קו"ב במדרכה רחבה, ו/או בית גידול ברצועת גיבון המשכית.	בתי הגידול לעצים	☐

ב"ה

הערות חשובות	תפקיד המזכיר	שלב בתהליך	☒
אסטרטגיית השקיה ארוכת טווח (להכוונת שורשים אופקית ומניעת נזק לתשתיות).	לשים לב לתכנון השקיה לכל אורך שנות העץ ובכל מרחב בית הגידול ולא רק בטבעת סביב הגזע. בקרקע סלעית אין צורך בהשקיית עומק.	תוכניות השקיה	☐
זוהי תוכנית פיתוח סופית המציגה את קוטר הנוף הצפוי בבגרות, סימון גרפי של בתי הגידול, וקומפילציה ברורה עם התשתיות (כולל שרולים).	לבדוק שיש רצף הצללה כמה שאפשר. עדיפות לתאורה מתחת לנוף העץ.	תכנון פיתוח (קומפילציה)	☐
אדמה מקומית מטויבת בקומפוסט בשל.	לבדוק שאדמת המילוי בבית הגידול היא אדמה מקומית. ישנה עדיפות לאדמה שהובאה מפני השטח ולא מהעומק.	קרקע של בית הגידול	☐
	הכנות לקראת ביצוע		
מזכיר יקר, אתה חייב להיות בסיוור הזה ומומלץ מאד לבא בליווי אגרונום-אילנאי מנוסה, כדי לדעת מה לבחור. לרשותך מסמך 'הנחיות לבחירת עצים במשתלה' באתר האיגוד.	לוודא שהעצים שנבחרו עומדים בדרישות האיכות של המפרט. מומלץ מאד סמוך למועד הגעת העצים לשטח הנטיעה, להגיע שוב למשתלה עם האגרונום ולוודא שהעצים שבחרתם הם אלו שיגיעו בפועל.	תחנת עצירה: הצטרפות לסיור במשתלה שנבחרה לבחירת וסימון העצים	☐
נקודת מפתח סופר חשובה	להכניס למכרז/חוזזה הקבלנים ביצוע עם דרישה לתחנות עצירה חיוניות שבהם נוכח מזכיר היישוב או מפקח מטעמו, הדורשים את אישורו להתקדמות בפרויקט.	תחנת עצירה: מכרז קבלנים	☐

ב"ה

הערות חשובות	תפקיד המזכיר	שלב בתהליך	☒
כדאי להצטרף לפגישת המתכנן ומנהל השטח לסיור השטח ולוודא איתם את תחנות העצירה המחויבות כדי להתקדם בפרויקט.	מומלץ מאד לקיים סיור משותף עם מנהל השטח לתיאום ציפיות והבנה מלאה כיצד יתרחש הביצוע, כולל לוחות זמנים ווידוא קיום תחנות העצירה כתנאי להתקדמות בפרויקט.	פגישת היכרות ותיאום ציפיות עם מנהל פרויקט השטח	☐
לפי טופס הנחיות ל"עבודה בקרבת עצים" באתר האיגוד.	לוודא שיש גידור והגנה פיזית על העצים לשימור ועל אזור השורשים שלהם בהתאם להנחיות "עבודה בקרבת עצים" לפני כניסת כלי עבודה. לשים לב שיש השקיה סדירה של עצים אלו בזמן העבודות.	שימור עצים קיימים בשטח הבניה (אם קיימים)	☐
	ביצוע		
במקרה של פרט לא קטלוגי, יש לוודא הדרכה וליווי צמוד של הספק/מתכנן בשטח.	לוודא עמידה בנפח קרקע נטו (למדוד ממש). לוודא שיש חילחול מים בתחתית בור הנטיעה.	תחנת עצירה: חפירת בורות בתי גידול	☐
יום הנטיעות מחייב בפיקוח צמוד של אגרונום בעל הכשרה ובעל ניסיון. הדבר הזה ממש קריטי להצלחת הפרויקט. לשלם קצת עכשיו ולחסוך הרבה אחר כך. לרשותך מסמך 'צ'קליסט נטיעות' באתר האיגוד.	להביא איש מקצוע מוסמך ומנוסה לפיקוח צמוד לכל היום. עצים פגומים יוחלפו. הנטיעה תיעשה בהתאם ל"צ'קליסט נטיעות".	תחנת עצירה: יום נטיעת העצים	☐
הקומפוסט שמיושם צריך להיות מעורבב בכל מרחב בית הגידול ומוצנע בתוכה.	לשים לב שהקומפוסט מוצנע באדמת בית הגידול ולא סביב הגזע על האדמה.	קרקע של בית הגידול	☐

ב"ה

הערות חשובות	תפקיד המזכיר	שלב בתהליך	☒
<p>יישום מערכת ההשקיה בהתאם לאסטרטגיה ארוכת הטווח. עיגון העצים ע"י שלוש סמוכות ורצועה גמישה לפי הפרט המאושר. לרשותך מסמך 'הנחיות כלליות לעיגון עצים' באתר האיגוד.</p>	<p>לוודא שההשקיה לכל מרחב בית הגידול.</p>	<p>השקיה ועיגון</p>	☐
	<p>יש לשים לב להחליף עצים שלא נקלטו כראוי במסגרת האחריות. בדיקה סופית של העצים לשימור (אם קיימים) מבחינת יציבות וטיפול בשברים. מסירת העצים בנוכחות המזכיר ומפקח מטעמו, והפעלת אחריות של שנה לפחות.</p>	<p>שימור עצים ומסירה</p>	☐
<p>התיעוד משמש ללמידת עמיתים ולבקרה ארוכת טווח.</p>	<p>לתעד את הפרויקט בנקודות זמן קריטיות: טרומי (לפני עבודה), שלבי עבודה, סיום (באותה שנה), שנה לאחר סיום (להפקת לקחים).</p>	<p>תיעוד</p>	☐
	<p>תחזוקה</p>		
<p>מומלץ לכל אורך שנות העץ.</p>	<p>לוודא השקיה בבתי הגידול לכל אורך השנה ובכל מרחב בית הגידול.</p>	<p>השקיה</p>	☐
<p>חשוב מאד, יכול להציל את העץ מחיגור שעלול להרוג אותו.</p>	<p>לאחר כשנה, לוודא הורדת סמוכות והתרת כל קשירה שקיימת סביב הגזע והענפים, כולל הורדת במבוק אם קיים.</p>	<p>עיגון</p>	☐

ב"ה

הערות חשובות	תפקיד המזכיר	שלב בתהליך	☒
המטרה היא למנוע גיזום ענפים גדולים בעתיד, דבר שיפגע משמעותית בבריאות העץ וגם יעלה הרבה יותר כסף לטפל בהמשך.	לאחר כשנה (תלוי במצב האילן) מומלץ מאד להזמין גוזם מומחה/אילנאי לעיצוב העץ הצעיר.	גיזום עיצוב	☐

בברכה,
אלון יוסף פיירמן,
אגרונום ואילנאי
מנהל מחלקת קיימות
איגוד ערים לאיכות הסביבה יהודה

